

# مخبر

اقتصادى، اجتماعى، فلسفى، تاريخى، ادبى مجموعہ  
شيدريك آيدہ بر نشر اولئور

## مضمومات

حقيقه فلسفه زوكورتويز . . . . .	۶۵
سلام و ادبيات وادبى انكشاف . . . . .	۷۷
يوسز سلطاندہ بر نوروز صباحى . . . . .	۷۷
اح اذاتى ديكر كن . . . . .	۷۷
تا آبيادہ توركن و توركنك دىنى . . . . .	۷۷
شيخ مهوردينك حادثه قتل . . . . .	۷۷
نص اسارتك لغوى و غ فدرك كتابتہ دار . . . . .	۷۷
ونوقال آيدى نهن . . . . .	۷۷
نادولو تاريخندہ دىنى روحيات مشاهدہ لرى و حاجى بكتاش ولى . . . . .	۷۷
اربخ مدنبنده قاديئلر . . . . .	۷۷
حى بن يقطان و ابن طفيل . . . . .	۷۷

آماسیه و قیرشهرده بابار لهنده فعالیتیه کچدی [۱]. بکتاشی هاشق پاشانک پدری اولان بو آدم ، حاجی بکتاشک یاقین دوستلرندن ایدی . بابالیاسک وقور وفاضل مزاجیله طریقت بوتون مملکتده بطی وامین بر انکشافه مظهر اولویوردی . فقط شیخک مجذوب و آتشی مریدلرندن ( بابا اسحاق ) ک لزومسز طاشقینقلری یوزندن ۶۳۵ ده کی مشهور بو زواق عصیان و وقوعه کلدی [۲] . ایشته حاجی بکتاش ولی نك بوداغیلان ، پارچالانان قوتلری طوبیلاماسی ، آنادولوده باطنیک ، عشیرت انقسامی ، جنکیز استیلاسی و عجم تأثیرلرینی ازاله ایدرک ملی بر دولتک تأسسنه ، آنادولو وحدتک احیاسنه دوعرو کیدیلسنی تأمین ایتشدر .

طبعی ضیا

### تاریخ مدنیتده : قادینلر

انسانلر جنسیت اعتباریله ایکی بیوک قسم عرض ایدرلر . قادین وارکدن عبارت اولان بو ایکی مهم جنسک «تکونی شکلی» حیاتیاتک اک یوکسک تکامل جریاتی تمیل ایدر . نمای حیاتیتن نصیبه دار اولان حیوانی ، نباتی موجودیتلر و بونلرندن تفرع ایدن بوئون حیوی وارلقلرک خصوصی برر تکثر و تناسل طرزی واردر . موجودات ، ازلی و ضروری بر چیقتلشمه ایله - کیفیات و کمیات خصوصلرینه تابع اوله رقی - تشکل ایتشدر . حمله حیات بوضورتک قاهر بر قوه فاعله سیدر . حیاتک تکوننه جوف و محل اولقله موظف اولان قادین ، طبیعتک بو مختص خدمتی کورمش ، محیط اجتماعینک تلقی طرز لرینی و اونک تنقیص ایتدیکی ماملره اطاعتکار اولوق مجبوریتنی دائماً حس ایتشدر .

تاریخک مظلم دورلرینه دوعرو اوزاندیجه مختلف قوملرک نظرنده قادین ، مستقل برهویت اولوق اوزره دوشونلمکدن هیچ آزاده قالمشدر . چونکه انسانلر ارسنده کی اجتماعی رابطه لرک اک قوی و طبیعی لری ، جنسیت مناسبتلرندن متولد اولانلر - قادینلر ایله ارککلر ، والدلر ایله مولودلر ارسنده تأسس ایدنلر - دره بو طبیعی رابطه لرک تجلیکاهی اولان - بکدیگریله مناسبات جنسیه ده بولنان قادین وارککلر ایله اونلرک ذریتی اولان اولاددن تشکل ایدن - هیئتلردرکک هائیه اسمنی آیلرلر . قادین ، فلسفه اجتماعیه اعتباریله

[۱] آماسیه تاریخی : حسین حسام الدین افندی . ایکنجی جلد .

[۲] ابن بیبی : سلجوق تاریخی هوتتبانک لهید طبعی .

ناصیل جمعیتک آری تلقیانه زمین تشکیل ایتمشه ، حیات طبیعیه نك سائق و ضرورتی قارشوسنده ده عائله وی تأسیسات ، مختلف قوملر آره سنده پك بویوك فرقلر کوشترمشدره قبل تاریخی وحشت مطلقه دورلرینه ، ابتدائی جمعیتلر دورینه طائد [ تبعات رجعیه ] بزہ ابتدائی قوملرک قادیان تلقیسینی اک غریب اشکال آلتنده تصویر ایدیور . بویکون بیله سیاحلر بالخاصه ملانته زنا ، بولینه زیا ، قاله دنیا وحشیلرینک قادیانلرینی سنت ایتمک ، ایشه یاره میان اختیار قادیانلری قتل ، زوجینی آخرك فراش اذواقه ترك ایتمک کبی مکروه حالرینی تدقیق و مشاهده ایدورک بزہ نقل ایدیورلر .

قرون اولی ده قادیانلق حقنده هندستانده ابتدائی وداغنیق بعض فکرلر ظهور ایتمشدر . قادیانلردن چوجق بویوتمک ، عائله امورینه بافق دینی آیینلرده بولمق ، باکره ایسه پدرینه ، تاهلنده زوجنه ، دول قالدیغنده اوغللرینه قارشو مطلق بر اطاعت ایسته نیلوردی . هندستانک دین و فلسفه سنده قدرتی بر اخلاق الهامی ایله استغراقی فکر یوکسلمشدر . هندک عالملری ، بوتون روحیات و وجدانیاته طائد دستورلرینی ، اخلاقی بیکارت ، قلب سلیم ، صافیت و نزاهت کبی علوی اساسلره شدتله استناد ایتدیرمشلردر . بویتلقینلر ، مسالک اجتماعی بی کاملاً احاطه ایدرک تأثیرلری آلتنه آلمشدر . شدت ، حدت ، غلظت طبیعت ، خشونت ، عصیان کبی اخلاقی سیئه لر ، قادیانلرده نکاهک فسحنی اقتضا ایتدیرن ممنوعاتدن عد ایدلمشدر . هندک یوواسی ، موجوداتده کی منظومه لرده سیال بر محبت کورمشدر . حیات انجق او محبت باغنیق چوزولسیله انحلاله اوغرار نظریه سنده بولندیغندن روحانی رابطلر معنوی الهاملر ایله کثیقلر عالمان دایما اوچق و فیلامق اضطرار ایله تیتزر دوریر .

ایشته بوسانجه لر ، شمول واحاطه سنی توسیع ایده ایده ذرات اشیایی ، بوتون مکوناتک اجزاسنی احتوا ایتمش و نهایت عوالم ، بر محبت و عشق ازلیدن « نیروانا - سعادت عظمیٰ ابدی » دن عبارتدر دنیلمشدر .

ایرانلرده ایسه قادیانلق دهامادی بر ساحه داخنده تدقیق و تفکر ایدلمشدر . « زردشت » دینی ، حیاتی نسللرده نوعک تناسلنده قادیینه فوق الحد حرمت ایتمکله برابر معنوی سجیه لرینه ده چوق اهمیت ویرمش و تعاون اجتماعی بی شدتله امر ایتمشدر . قادیانلر دایما چوق اولاد صاحبه سی اولمق و عائله سنه فداکارانه خدمت ایتمکله قیمت آلیرلردی . اوچ درت اولادی اولانلره معاش تخصیص ایدیلیردی .



یونانستانده قادیانلرک حقیقی واجتماعی وظیفه لرینی دها رسمی کوریوردی . قادیان امور بیتیه ده برر حاکم ، طائله سعادتک تمیل طاشی اولقله برابر اخلاقی انحلال وانسجامسز لقلری مراقبه ، حکومته عائد بر حق ایدی . سفاهت ؛ تبذیر ، اسراف کبی هزیمت و مغنوه بوزقونلقلردن قادیانلر شدتله تحذیر اولونوردی . بر طائله ده ، خصوصی جمعیت روحله صاف و نزیه اساسلری دها سالم و نافع بر صورتده ترصین ایدیلور و نماندیرلمسنه اهمید ویریلوردی . قادیانلغه عائد تفکر سیستمی معیندار و رسمی تحول واستحاله لر کچیره را اجتماعی حیاته قادیانک موقعی تعیین ایدلمش و هیأت مدنیه آره سنده تبلر ایدن وظیفه لرده آکلاتلمشدی . آتنده قادیانلره اوکور وسیجه صاحبه لری اولملری لزومی تلقین ایدیلوردی جناستیق درس لرینه دوام و فکری سویه لرینک یوکسلمسنه دقت ایله ، علمی محفل وصالونلرده اک معننا موقعلر اشغال ایدرلردی .

« افلاطون » ، قادیانلری حربیه سور و کله مکی ، وطنک مدافعه سنده اونلردن یرارقله کوسترلمسینی مدافعه ایدیوردی . « ارسطو » ازدواج شرط لرینی دها قوی قاعده لره ربه ایتک ، حیاتی معاشرتک آسی اولان تشکیل طائله ده مضبوط احکام وضع ایدلمسینی سویلیوردی اجتماعیاتک محدود بر شکلی اولان طائله اوجانی اولی سعادتلرده مقتضی شرطلره تبع تشکل ایدرسه حیات دها عمومیلشیر ، جمعیت اتساع پیدا ایدر . فردلرک بو قدرتلی زند ابتدائی تشکیلاتی ، جمعیتک بتون منشورات کالی ، مشترک بر عمده اوزرنده تأسیسه موفوق ایدر . ایشته « ارسطو » بویله دوشنیوردی . یونان فیلسوفلری قادیانلغی پک طبیعی ر سیستم داخنده تتبع ایتشلر . جمعیتک قادیان ، اک یوکسک جهره زنده کیسیدر تلقیسند بولنشلردر . رومالیر ، علوی و بدیعی ، طبیعتک هر دورلو حسی ساحه لرینه قارشو هیپ برشی دوشونماشلردر . حیاتک اینجه لکلرینه نفوذ ایده جک ( تجلیات فکریه ) رومالیرد کوریه ماز . بالعکس اونلر جنک و محاربه لر ، عسکری تعلیملریله مشغول اولورلردی « پول امیل » عصرنده علمک ، فنک کالندن مملکتی حصه دار ایتک غایه سیله یونانستاندر معلملر جلب ایتش و متعدد مکتبلر آچمشدر . بوند نصکره رومالیرده قادیانلره بر موق و شرف و یرمشلردر . قرون وسطی ده اورویا اجتماعیاتی اداره ایدن کلیسالر ، بوتون تربیه مه تودلرینی مراقبه ایتدیکندن رهبانلر ، روحانیلر ملتک عرفان و ادراک قابیلترینک انکشافد هیچ مساعده ایتمز لردی . چونکه عوامک حریت وجدانیه سنه صاحب اولمسندن قورقولور شدتلی امهارله معارف منع ایدیلوردی . جهلک قرانلغی روح عوامده منفور بر تعصب

بسیله مش و بهیمیته قارشو اراده لر، شعورلر کاملاً دوچار ضمور اولمشدی . علم ، کتب مقدسه حکایه لری ، معرفت ایسه اونلره صمیمی بر ایمانله ربط قلب ایتمکدن عبارتدی . راهبلاک خلقه تلقین ایتدیکی یکاته حقیقت (انا جیل) ک روحانی ، لغزی صحیفه لری دیکله مک، اساطیر و خرافات اولیه بی کوز یا شریله تهلیل ایتمک دی . دوشونمک بر جنایت، اعتراض ایسه کلیسا احکامنه قارشو بر عصیان بر کفردی . بویله بر دورده قادینلق حیوانی حسلاک ملعه سندن بشقه برشی تلقی ایدلیوردی .

اون آلتنجی عصرده « آراسم » [\*] قیزلرک تعلیم و تربیه سندن بحث ایتمکه بشلامش ، روح عوامده صابله نان بو ابره اعتقادیه نیک وجهه استقامتی چویرمکه موفق اولمشدی . « لومارپعاژ قره تیشن » اثریله قادینلرک حیاتده کی بر جوق وظائفله تربیه لرندن اساسلی بر صورتده بحث ایتمشدر . اون دردنجی لوئی زماننده بوتون اوروپاده او یانان عرفان و ترقی جریانلری قادینلنجه ده عرفان عالنه چکمشدر لایه دستی پیئر ( . ۱۷۴۳ تاریخ وفاتی ) بو خصوصده پک بویوک خدمتلرده بولنمش (قه لون) (ادوقا سیئون ده فی) اثرینی صرف قادینک تعقیب ایده چکی تکملات چیغرینی چیزمک اوزره تألیف ایتمشدر . اون دردنجی لوئی نیک طورونیک خواجه سی اولان بومتبحر عالم ، قادینلر ایچون علوم و فنونک تحصیلنی ، اونلرک حلم ، شفقت ، ملایمت کی اخلاقی سجه لرینه جوق اهمیت ویرلمسی خصوصنی تلقین ایتمشدر .

قادینلنجه الک غریب دوشونهن (ژان ژاق روسو) در اوروپا آفاقنی تهیج ایدن وعصرلرک افکارینی برطومار فرسوده کی کوزلرینک التنده پارچالایان روسو (۱۷۶۲) ده یازدینی [امیل] عنوانی مشهور جهان اثریله اک متضاد فکرلری مدافعه ایتمش ، قادینلر ایچون علم و فن تحصیلنک لزوم سزلقنه قائل اولمشدر . قادین حیاتده یالکزر ارککه خوش کوزنمک ایچون یارادلدیغنی ایلرو سورمشدر او تاریخندن بری قادینلق بر جوق مراتب اجتماعیه بی قطع ایدرک بو کونکی سویه یه واصل اولمشدر . حیاتده هرشی ناقصاً ظهور ایدر قانون تکامله تبعاً تدریجی بر صورتده استحالده ، تبدل ، تحول کی انقلابی صحیفه لری دور ایدرک کاله دوغرو خطوه خطوه یوکسلور . بوتون بشری اثرلر ابتدائی آئنده نظره دکیه چک

[\*] آراسم ۱۴۶۷ ده تولد و ۱۵۳۶ ده وفات ایتمشدر اون آلتنجی عصرک مشاهیری میاننده دره آثار قلبیه سی بوتون اوروپاده انتشار و تعمم ایله (رونه رسانس) انقباه علوم و فنونک مسیبلرینک اک برنجیسی عد ایدلشدر .

قدر قیمتسز و اهمیتسز ایکن ، دهری تقلیر زمان زمان اونی بسله ، مفکوره عرفان اونی متزایداً معقول و فنی برشکله ارجاع ایدر ، بالنتیجه بومدنیت و صنایع عظیمه میدانه کلور ، وجود بولور . اختراعی بر کیفیت ، بر چوق اسباب عادیه و تالیه انضمام ایتیه نجه ضعیف قالیر ، مظهر تکمل اوله ماز . فقط طبیعی و محیطی عامللر ، حیات شرطلری ذکا اوزرنده ایشلر سه اونده اصطفایه دوضری بر حرکت پیدا اولور . ساحه فکرنده انفلاق ایدن تجسس خاصه سی و تفحص شوقی بر چوق مادی و معنوی عامللرک یاردمیه اک مشکل داهیة حادثاته کوکس کوره . امکان عالنده بلیره ن بر فکر بر چوق عقول و تجار بک متمادی استعانه سیله صنعت و معرفتک اک کسکین معیاری اولور . بزده قادینلق ایچون چالیشانلر و قادینلقی عصرک حکمت مفکوره سنه کوره اریشدر مک ایسته نلر مع الاسف دنیانک ، بوتون اقوامک بالضرور مربوط اولدینق قدیم عنقنه لره ، اعتیادی تعامللری ، تاریخک بارز عصرلری ایچنده دالغهلان ملی دوینغولری چیکنه یه رک صرف مجرد فکر لره استناداً بنیه اجتماعیه مزنی آنیاً یکی بر حیات تجده مظهر ایدیوه رمک ارزوسنده بولنیور لر . تجارب ؛ علمک بیله بسیط نظری چلیور . روحی نفوذ لردن زیاده تصنع و شکله دقت ، حقیقتدن زیاده خیاله امید بغلامق کبی ذهنی پریشانلقریمز وجدانیاتی صاران بو همزه اعتقادیه قادینلق کبی نسلک ، اجتماعی بنیه سی ، تمل طاشنی بیقار محو ایدر . سودای تجده له ملی مفاخره دوداق بو کیور ریز . حالبوکه اجتماعی عامللریمزک روحی ملتک فورانلرینی هیجانلرینی ، قرار و تحوللرینی ایمان و وجدانلریمزه قدر قیورانوب کیره ن بدعتلرک صالحین اماره لرینی بوتون بومنشورات حیاتیه یی تدقیق و تتبع ایتلری لازمدر . علماً ضروریدر . بر قومک بر ملتک مجرای حیاتی اولیه انکین ساحه لردن کچرکه اونی انجق علمکک قدر تلی کوزی کوره بیلور . عصرلرک و مختلف زمانلره ، حادثه لرک انقلابلرک تراکم ایتدیردیکی بر چوق مترسب اعتیاد و اعتقادلرک روح و وجدان امتده کی تأثیرلرینی سجا یای هر قیه یی ، متجاوز اقوامک موانست و تماسلریله تصالب ایدن عصیت اولیه یی ، لسانی ، معشری حسلری هب اهمیتک نظر دفته المق شرطدر . بوفضانک معکوساً مطالعه سی الیم نتیجه لری معنوی ملی آفتلری تولید ایدر . فکرلر یالکمز مجردات ساحه سنده احتوای منطقی ایله قالیرسه عریاندر لر . اوندن فعلی نتیجه لر استحصال ایدیله ماز . افکارک مزیتی ، ماهیه طبقه عالیده فاعله بر حقیقت کاشفیه ، صدر اولسنده در .

واردات افکار خیال وادیلرنده سورچیر قالیرسه بدیعی برشعرك هیجانلرینه بکزرده  
ماضینک درینلکله رنده اوکجه فکر لر التامات تاریخیه نك افسانه وی منظومه لری حالنده  
قالمشدر . زیرا بشریتک کالی هیچ بروقت منطقک حدودینی آشه ماز . حیاتیانک آسی  
دکل اشکالی دائما استحاله یه معروضدر . طبایع خلقی روح و فطرتی قازیمق امکانک آندمه  
دکلدر . اجتماعی هیئتک متباین سجه لری ، قان نمودجیله تکون ایدن حیاتک  
عنصر لرندن چاغلار . قادینله ارکک عزمک وضعیتی ، متبارز سجا یاسیله شأیتلرینی هپه  
مشترک طاشیرلر . جمعیت روحنک اراده کفیتی او اصلک کماله قوتلی باغلرله باغلیدر .  
تورک قادینلنی اک بیوک ادراک و قوام اجتماعی سنی بو نقطه ده آرامق مجبوریتنده در .  
( جوهر تکون ) اصالت صریقی ضایع ایدرک استحاله ایدرسه معشری فوضالر  
یوز کوستریر . چونکه یکی بنیه سی « اختلال تضایف » ایله تشنجه قارارق همزه روحیه ایله  
علیل اولمشدر . اوکا استناد ایدن هویت ملیه ده بردنبره معروض انحلال اولور . اسپارطلی  
قادینی اونومیلم . اولادینک حیاتی دکل ملتک ظفرینی ایلك ایلمچی به صوران او قادینک  
زمان حیاتیله ارمزده بیکرله سنه کچدی . هندستانک ایکی بیوک مجاهدی محمد علی و  
شوکت علینک بیوک والده سی ایسه هندستانلیرله « چوجوقلمک حیاتی ایچون دعا  
ایده جککزه انسانلنی اسارت زنجیر لرندن قورتارمق ایچون قیملدانسه کز » دینن اوطلی  
قادینک روحی ؛ زماننده قادین عرفانک کلبانک حماستی کوسترمشدر . بونی کوروبده  
مفتور و مفلوج اجتماعیاتمک بالخاصه قادینلغک مبتلا اولدینی عصیان اخلاقیه دن تیکسینه مک  
قابلمیدر ؛ انقلاب یکی بر حرکت ذهنیه ایسه حیاتک قطعی تجلیاتی انکار ایتک دکلدر  
طابه ، جماعت ، امت کی استحاله طبقه لری دور ایدن اشکال جمعیت ، معین وصفلری  
دائما طاشیمش فطری هویقندن انسلاخه امکان بوله مامشدر .

قادینلق حقنده عصریمزک متفکر کچینه نلری علمه دکل مع الاسف حسه تابع اولیورلرله  
بونده اک قطعی فیزیولوژیک ساحه دن تحلیلی تفکر ایله بنیه اجتماعیه یه کچمک کی علمی  
بر تبع بزم بو کونکی تلقیریمزک نه قدر یا کاش اولدیغنی و بو ضلالتک علم و حکمتده یری  
اولدیغنی افاده ایدر .

قادین جمعیتک نصف عضو یسیدر . طبیعت اوکا حیاتی وظیفه لریک اک مهمنی تودیع  
ایتمشدر . اکر قادین نفسک ، حسک چیلغین - ، چوشقون سیلانلرینه قایلیر کیدرسه

خَلْقَتِكَ حَقِيقَتَهُ اَيَقْرَى كَيْدَمَش بِالْتَبِيحِ جَمْعِيَّتِكَ نَصْفِي فَلَجِه اَوْغْرَادَمَش اُولُوْر. تَارِيْحُ قُوْرَانِ  
 يُوْتُوْنُ مِلْتَرِكْ مِتْفَكْرِيْنِي دُوْشُوْنَمَش ، اِجْتِمَاعِي قِيُوْد تَدْوِيْن اَيْدَهْرَهْكَ حَيَاتِيَاتِكَ ، اِخْلَاقِكَ  
 اَهْنِكَ اِجْتِمَاعِيْنِكَ، وَظِيْفَهْ نِكَ اِسَاسَلَرِيْنِي اُوْكَ تَعْلِيْم اِيْتَمَشْدَر . قَادِيْن مَنَسُوْب اَوْلَدِيْنِي عَرَق  
 وَمِلْتِكَ مَنظُوْمَهْ كَالْنَدَهْ مَدْنِي بَر چَلْنِكَ عَرَفَانِ اَوْلَهْرَق يَاشَامَالِيْدَر وَجِدَانِ عَامَهْ اُوْكَ دَائِمًا  
 يُوْتُوْنِي اَمْر اَيْدَهْر . ۱۲ حَزِيْرَانِ سَنَهْ ۱۴۳۰

بالمجي زاده

طاهر صريمي

### فلسفي رومانه

#### حي بن يقظان

هر بر فعل و اترك مبدأ و علت اولاسی، واجب و مختار اولان اشبو فاعلك شئونانندن  
 بر قسمی تفصیلدن تاری اولارق انجق اجمال طریق اوزره حی بن يقظانه تجلی ایدنجه او  
 فاعلی تفصیلاً بيلمك ایچون کنديسنده بر شوق غالب حاصل اولدی و هنوز عالم  
 محسوساتدن ایرلمادینی ایچون اوفاعل مختاری محسوسات جهندن آرامغه قویولدی. هنوز  
 اونك واحد و یا کتیر اولدیغنی ده بيلمیوردی . بونك اوزرینه نزدنده اولان و دائماً  
 دوشونمکده بولوندیغنی بتون اجسامی تتبع ایتمکه باشلادی بونلرک کافهسنك گاه تکون  
 ایدر گاه فساد اوغرار اولدقلرینی آکلادی . فساد جسمك هیئت مجموعهنه عارض  
 اولمایوب اجزاسنه عارض اولدیغنه واقف اولدی . نته کیم صویك اتش واسطه سیله هوایه،  
 هوانك صوغوق شدتیه قاره منقلب اولهسی به قدر بوزولدقلرینی آکلادی . بونك کبی  
 دیگر جسملر میاننده شائبه حدوث و فاعل مختاره محتاج اولمقدن آزاده بر جسم بولامانجه  
 اجسام ارضیه نك کافهسنی نظر اعتباردن اسقاط و فکرینی اجسام سماویه به توجیه ایلدی .  
 «حی بن يقظانك یکر می سکز یا شنده قوه نظریه سی بو درجه به منتهی اولدی . « سماوات  
 ایله ایچنده کی کو کبلرک ؛ طول عرض، عمقندن عبارت اولان اقطار نلته به متمد اولدقلرینی  
 و هیچ بر یسنك اشبو امتداددن منفک اولدیغنی و امتداددن منفک اولمایان هر شیئك جسم  
 اولسی لازم اولدیغندن سماوات و کواکبک دخی برر جسم اولدقلرینه بوضورتله واقف  
 اولدی . صکره اشبو اجرامك طول و عرض و عمقده الی غیرالنهایه امتدادی ممکن  
 اولوب اولدیغنی تفکره باشلادی . بر مدت حیرت و تردده قالدیسه ده قوه نظریه سی